

PROXECTO EDUCATIVO

IES FREI MARTÍN SARMIENTO

REVISIÓN Nº : DATA:

DATA APROBACIÓN POLO CLAUSTRO: 30 DE XUÑO DE 2023

DATA APROBACIÓN POLO CONSELLO: 30 DE XUÑO DE 2023

DATA 1ª REVISIÓN:

DATA 2ª REVISIÓN:

TÁBOA DE CONTIDO

- 1. CONTEXTUALIZACIÓN**
 - 1.1. Resumo histórico**
 - 1.2. Situación xeográfica, socioeconómica e cultural da contorna**
 - 1.3. Características do alumnado**
- 2. VALORES, FINS E PRIORIDADES DE ACTUACIÓNS**
- 3. O CENTRO**
 - 3.1. Instalacións**
 - 3.2. Horarios xerais do centro**
 - 3.3. Área de influencia e centros adscritos**
- 4. OFERTA EDUCATIVA**
 - 4.1. Etapas educativas**
 - 4.2. Organización da oferta**
- 5. SERVIZOS COMPLEMENTARIOS**
 - 5.1. Comedor**
 - 5.2. Transporte escolar**
 - 5.3. Outros servizos**
- 6. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES**
- 7. ESTRUCTURA FUNCIONAL E ORGANIZATIVA**
- 8. CONCRECIÓN DO CURRÍCULO**
- 9. RELACIÓN COS AXENTES EDUCATIVOS, SOCIAIS, ECONÓMICOS E CULTURAIS DO ENTORNO**
- 10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**
- 11. DOCUMENTOS QUE FORMAN PARTE DO PROXECTO EDUCATIVO**
- 12. PROCEDEMENTO PARA A REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DO PROXECTO DE CENTRO**

1. CONTEXTUALIZACIÓN

O Proxecto Educativo do I.E.S. Frei Martín Sarmiento define as **liñas directrices** da nosa institución docente, recollendo, entre outros, os obxectivos, valores e prioridades de actuación, así como o tratamento transversal nas áreas, materias ou módulos da educación en valores, a atención á diversidade do alumnado, o plan de orientación e acción tutorial e o plan de convivencia.

O presente documento constitúe o **instrumento didáctico-pedagógico** que articula a medio e largo prazo o conxunto de actuacións do equipo docente deste Centro educativo, procurando acadar a implantación e desenvolvemento das capacidades previstas nos obxectivos xerais das etapas educativas impartidas no Centro en coherencia cos obxectivos xerais do mesmo.

O Proxecto Educativo de Centro posúe un carácter aberto, práctico e susceptible de mellora segundo se vaia aplicando, polo que atoparse baixo estudo, análise e revisión dada a súa funcionalidade como instrumento destinado a solucionar os problemas didácticos-pedagógicos.

Segundo o artigo 121 da Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, o Proxecto Educativo de Centro deberá recoller os **obxectivos xerais, os valores e as prioridades** de actuación do mesmo. Estes tres elementos constitúen as intencións que orientan o deseño e a realización das actividades necesarias para a consecución das finalidades educativas do Centro. Han de servir como referente para guiar o proceso de ensinanza aprendizaxe, indicando as liñas mestras que orienten a toma de decisións curriculares sobre selección e secuenciación de contidos, metodoloxía, avaliación, e constitúen o marco de referencia para revisar e regular o currículo.

1.1. RESUMO HISTÓRICO

O Centro creouse no ano 1932 como “Escuela Elemental del Trabajo”, na que se impartían ensinanzas profesionais de Electricidade, Madeira e Metal. A Lei Orgánica da Formación Profesional Industrial, de 20 de xullo de 1959, clasifícao como Escuela de Maestría Industrial. A partires do curso 1967-68 inícianse as ensinanzas de Mestría Industrial na rama de Metal e no curso seguinte na rama de Electricidade. No ano 1969 engádense as ramas de Electrónica, Delineación e Automoción; no ano 1972 iníciase a rama de Perruquería e Estética e, de xeito experimental, a rama de Administrativo e Comercial seguindo o novo plan de estudos de “Formación Profesional”. No ano 1976 créase a rama Sanitaria cos estudos de Auxiliar de Clínica e logo coa especialidade de Laboratorio de Análises Clínicos.

No ano 1979, debido ao aumento da demanda de postos escolares, escíndense as ramas de Madeira, Automoción e Electrónica, que pasan a constituír o Instituto de F.P. “A Xunqueira”.

Prodúcese unha nova división no ano 1987 no que a rama de Administrativo sepárase para constituír o Instituto de F.P. de Monteporreiro. No ano 1993 prodúcese unha nova ampliación coas ensinanzas da rama de Servizos á Comunidade, que funcionou como extensión nas aulas do Instituto Torrente Ballester ata finais do curso 1996-97 e foi transferida ao Instituto de Bacharelato “Xunqueira I”.

Constitúese a A.P.A. do Centro no ano 1972 e no ano 1974 créase unha Asociación de Antigos Alumnos.

Coa entrada en vigor da Lei Xeral de Educación o Instituto adquire a denominación de Instituto Politécnico de Formación Profesional, conservándoo ata a que a Lei Orgánica de Ordenación Xeral do Sistema Educativo (LOXSE) denomíno Instituto de Educación Secundaria.

1.2. SITUACIÓN XEOGRÁFICA, SOCIOECONÓMICA E CULTURAL DA CONTORNA

O IES Frei Martín Sarmiento, é un centro público localizado no concello de Pontevedra formado por un centro urbano no que se ubica o IES; e 15 parroquias rurais de carácter residencial, nas que reside máis do 40% do total dos 82.828 habitantes do concello. A cidade foi galardoada en máis dunha ocasión polas súas características de habitabilidade, calidade urbana, accesibilidade e mobilidade.

Poboación empadroadada no concello de Pontevedra =82.828 (2022)		
de 0-15 anos	15-65 anos	+ de 65 anos
13,8%	64,10%	22%
4,29% de poboación estranxeira procedente fundamentalmente de Venezuela, Brasil, Colombia e Marrocos. O 80% da poboación do concello traballa no sector servizos; o 5,9% dos residentes están en paro. Respecto ao nivel de estudos: 5,5% da poboación é analfabeta, 10,4% ten estudos primarios, 45% con estudos secundarios e o 22,7% con estudos superiores (universitarios ou Ciclos Superiores).		

Os recursos socioculturais do concello, son:

.5 bibliotecas públicas (incluídas as universitarias)

.Espazos culturais: Pazo da Cultura, Teatro Principal.

.Espazos deportivos: 21 equipamentos e instalacións municipais, 10 espazos públicos para practicar actividades ao aire libre. Outras instalacións: 24 pavillóns dos centros de ensino e ximnasios privados, mais 10 escolas deportivas municipais e 86 clubs deportivos.

.55 centros de ensino non universitario: (39 públicos e 16 privados)

Públicos: EEI (3), CEIP (17), CEP (1), IES (8), EPAPU (1), EOI (1), CIFP (2), Escola de restauración (1), Conservatorio de música (1), CFA de Lourizán (1), Centro público de Escola do Deporta (1), CEE Príncipe Felipe (1), Centro de Menores Avelino Montero (1).

No curso 2009/2010 fixéronse unhas enquisas entre as familias do noso alumnado para coñecer a súa situación sociocultural; os resultados foron os seguintes:

Onde naceron a súa filla ou fillo e vostedes?

	Filla ou fillo	A nai	O pai
En Galicia	106	83	80
Noutra comunidade autónoma	8	8	9
Noutro país	7	11	10

Canto tempo hai que a súa filla ou fillo reside en Galicia se naceu fóra dela?

Menos de 2 anos	1
De 2 a 4 anos	4
De 5 a 7 anos	3
Máis de 8 anos	38

Indiquen a frecuencia con que se utilizan no domicilio familiar os recursos que se citan a continuación:

	Non temos	Nunca	Poucas veces	Bastantes veces	Habitualmente

Libros de lectura	0	2	27	48	41
Prensa diaria	9	10	39	29	34
Revistas especializadas	13	18	57	21	11
Enciclopedias	11	14	49	27	22
Ordenador	2	0	13	28	78
Internet	9	1	11	23	77
Vídeo, CD, DVD	1	1	44	42	33

Aproximadamente, cantos libros hai na súa casa? *(Non inclúa as revistas, os xornais, nin os libros de texto)*

De 0 a 25 libros	12
De 26 a 50 libros	13
De 51 a 100 libros	33

De 101 a 200 libros	30
De 201 a 500 libros	18
Máis de 500 libros	16

Cantos anos tiña a súa filla ou fillo cando empezou a ir ao colexio ou á gardería? *(Marque só unha opción.)*

Antes dos 2 anos	20
Aos 2 anos	31
Aos 3 anos	61
Aos 4 anos	6

Aos 5 anos	2
Aos 6 anos ou máis	0

Están vostedes satisfeitos co rendemento escolar da súa filla ou fillo?

Nada	3
Pouco	11
Algo	25
Bastante	57
Moito	0

Por cales das seguintes razóns asiste o seu fillo ao colexio no que estuda? *(Marque tantas opcións como crea conveniente)*

	NON	SI
Porque é o centro para os estudantes que viven nesta zona	16	78
Porque ten fama de ser mellor ca outros da zona	36	18
Porque ofrece estudos específicos	27	33
Porque outros membros da miña familia estudaron neste centro	46	26
Por outras razóns	30	20

Sinale o seu grao de satisfacción en relación ao colexio do seu fillo/a: *(Marque só UNHA opción en cada fila.)*

	Nada	Pouco	Algo	Bastante	Moito
Satisfacción co profesorado da nosa filla ou fillo	1	8	29	64	15
Satisfacción coa dirección do colexio da nosa filla ou fillo	4	9	23	66	16

En xeral, satisfacción co colexio da nosa filla ou fillo	2	10	27	68	13
--	---	----	----	----	----

En relación co seu fillo e o centro no que estuda, cal é o seu nivel de satisfacción cos seguintes aspectos? *(Marque só UNHA opción en cada fila.)*

	Nada satisfeitos	Pouco satisfeitos	Bastante satisfeitos	Moi satisfeitos
Traballo na clase	0	19	91	8
Relación co titor ou titora	3	12	65	40
Relación cos compañeiros/as	2	12	56	52
Utilización de recursos	3	20	78	17
Nivel de aprendizaxe	3	18	83	18
Clima escolar	4	13	83	17

Despois da clase, de quen recibe axuda a súa filla ou fillo para realizar os deberes e estudar?

Non recibe axuda de ninguén	38
Recíbea dun profesor/a particular	21
Asiste a unha academia	30
Axudámolo nós, a súa nai e/ou o seu pai	35
Axúdano os seus irmáns ou outros familiares	10

Ata que nivel educativo esperan vostedes que estude a súa filla ou fillo? (Sinale só unha opción)

Ata rematar os estudos obrigatorios (ESO)	2
Ata rematar un ciclo formativo de formación profesional de grao medio	9
Ata rematar bacharelato	17

Ata rematar un ciclo formativo de formación profesional de grao superior	21
Ata rematar unha carreira universitaria	74

Que estudos realizou a nai? (Marque só a opción correspondente ao nivel máis alto de estudos realizado)

Sen estudos	1
Non completou estudos obrigatorios (EXB, ESO)	14
Estudos obrigatorios (EXB, ESO)	36
Formación profesional de grao medio ou equivalente	12
Bacharelato	15
Formación profesional de grao superior ou equivalente	6
Titulación universitaria media	17
Titulación universitaria superior	8

Cal é a situación laboral da nai? (Escolla a opción principal)

Traballa fóra da casa por conta propia	12
Traballa fóra da casa por conta allea	57
Traballa na casa de forma remunerada por conta propia	3
Traballa na casa de xeito remunerado por conta allea	0

Está en paro	12
Está xubilada	2
Traballa facendo as tarefas da casa	23

Que estudos realizou o pai? *(Marque só a opción correspondente ao nivel máis alto de estudos realizado)*

Sen estudos	3
Non completou estudos obrigatorios (EXB, ESO)	19
Estudos obrigatorios (EXB, ESO)	31
Formación profesional de grao medio ou equivalente	10
Bacharelato	8

Formación profesional de grao superior ou equivalente	13
Titulación universitaria media	8
Titulación universitaria superior	11

Cal é a situación laboral do pai? *(Escolla a opción principal)*

Traballa fóra da casa por conta propia	19
Traballa fóra da casa por conta allea	70
Traballa na casa de forma remunerada por conta propia	1
Traballa na casa de xeito remunerado por conta allea	0
Está en paro	7
Está xubilada	4
Traballa facendo as tarefas da casa	2

1.3. CARACTERÍSTICAS DO ALUMNADO

O Centro ten a día de hoxe uns 1083 alumnos repartidos entre todos os niveis e quendas existentes, sendo maioritario o alumnado matriculado en Ciclos pola ampla oferta dos mesmos.

A procedencia dos alumnos varía segundo as ensinanzas: na ESO proceden maioritariamente dos centros adscritos; no bacharelato é importante o número de alumnos procedentes doutros centros e concellos limítrofes debido, entre outras cousas, a que é o único centro da zona educativa e limítrofes onde se pode cursar o bacharelato de artes escénicas, música e danza; nos Ciclos a procedencia é moi variada debido a ampla oferta de familias e quendas nos que se poden cursar e que moitos dos ciclos teñen gran demanda social e só se imparten aquí dentro de toda a zona educativa.

Tamén está escolarizado alumnado que procede doutras comunidades e países, en particular alumnado de orixe centro e suramericano e marroquí (sobre todo no 2º de PCPI).

Na ESO o centro responde a un entorno socioeconómico e cultural predominantemente medio-baixo, no que predominan as familias con estudos básicos (antiga EXB ou ESO), e en menor medida con Bacharelato, Ciclo Superior e universitarios. Atendendo ás profesións das nais e dos pais, predominan os dedicados ao sector servizos (administración, autónomos, supermercados, empresas de diverso tipo, etc).

O alumnado da ESO utiliza predominantemente o **transporte escolar** para asistir ás clases, das seis rutas existentes (na práctica 5 autobuses) teñen un horario que fai que moitos nenos/as cheguen con bastante antelación ao centro. Ásaída os autobuses non adoitan esperar moito tempo.

Especialmente para o uso do transporte, pero tamén para a identificación do mesmo, a comezo do curso entrégaselle un carnet (con fotografía) que os identifica como alumnado do centro.

Respecto á lingua falada no centro, na ESO é maioritario o emprego do galego mentres que nos Ciclos altermase entre castelán e galego (aínda que depende do ciclo).

A participación do alumnado no Centro realízase a través da Xunta de Delegados e dos catro representantes no Consello Escolar.

En conxunto non é un alumnado conflitivo aínda que, como en tódolos centros, existen problemas disciplinarios aos que é necesario facer fronte desde a dirección a fin de crear un bo clima no Centro.

2. VALORES, FINS E PRIORIDADES DE ACTUACIÓNS

2.1 Valores

- a. Compromiso da comunidade educativa cunha ensinanza de calidade.
- b. Participación da comunidade educativa na vida do centro e toma de decisións.
- c. A non discriminación, defensa da igualdade de oportunidades e respecto á Diversidade.
- d. Adquisición de hábitos de vida saudables e respetuosos co medio ambiente.
- e. Respetto ás persoas e ás normas, ao tempo que o fomento do diálogo para a resolución de conflitos.

2.2 Fins (obxetivos)

2.2.1 De ámbito psicopedagógico

- Fomentar o desenvolvemento integral do alumnado.
- Dotar ao alumnado da formación adecuada para un axeitado exercicio da profesión elixida ou para unha axeitada elección dos seus itinerarios educativos.
- Fomentar e defender os valores da diversidade no seu sentido máis amplo (sexual, cultural, relixioso, etc).
- Estimular o pensamento crítico e reflexivo do alumnado.
- Fomentar o coñecemento e uso de técnicas e hábitos de traballo, integrando o uso das novas ferramentas da sociedade da información.
- Potenciar a actividade orientadora e tutorial.
- Enxerir a acción educativa dentro do contexto sociocultural do alumnado, incorporando ás programacións obxectivos e contidos relacionados co seu entorno por medio da apertura do centro á cidade.
- Organizar o grupo-clase de forma que se favoreza o aprendizaxe cooperativo entre os membros do mesmo.
- Facer da avaliación, por unha banda, unha verdadeira análise de todo o proceso educativo en xeral e de cada alumno en particular e, por outra, un instrumento de motivación e autoestima.
- Potenciar o uso da lingua galega e o estudo dos distintos aspectos da nosa cultura.

2.2.2 De ámbito institucional

- Adaptar o centro ás modificacións lexislativas de ámbito estatal e comunitario que afecten ao eido educativo dun xeito equilibrado.
- Favorecer a discusión sobre o proceso educativo e a coordinación entre docentes.
- Estimular o funcionamento harmonioso e dialogante dos distintos estamentos.
- Favorecer a relación do centro con outros e co resto da sociedade.

- Fomentar o contacto coas empresas do entorno de cara á realización de prácticas por parte do alumnado, así como de promover a actualización das ensinanzas profesionais.
- Facilitar a incorporación do alumnado tanto ao mundo laboral como a continuar no seu proceso formativo a través dunha axeitada orientación académica e laboral.

2.2.3 De ámbito humano

- Estimular a tolerancia e o respecto como norma de convivencia.
- Fomentar un bo ambiente de estudo, traballo e convivencia.
- Potenciar o diálogo como método de resolución de conflitos, utilizando a mediación nos supostos aos que se lle sexa aplicable por mor dunha voluntariedade das partes.
- Impulsar as vías de participación efectiva dos pais e o alumnado na marcha do centro.
- Estimular a participación do profesorado en actividades de formación.

2.2.4. De ámbito medioambiental

- Promover o coidado do medio natural e do entorno no que convive o alumnado, en particular o do centro e as súas instalacións.

2.3 Prioridades de actuación

Respectando as diferenzas individuais, respecto ao persoal estilo docente de cada profesor, procurarase o consenso entre os membros da comunidade educativa, de cara a exercer a función docente consonte os valores do contexto socio-cultural no que vivimos. Concibimos o papel do profesor non só como simple transmisor de coñecementos senón tamén como transmisor de valores educativos cara a persoas concretas, individuais, con particularidades propias que a educación debe respectar, aproveitar, enriquecer e contribuír a desenvolver dentro dunha sociedade democrática. Deste xeito, procuraremos o reforzo de actitudes e valores como a tolerancia, o respecto, a responsabilidade e o espírito crítico que faciliten a socialización do alumnado. Polo tanto, fomentarase a creación dun ambiente de traballo tranquilo, no que impere o respecto mutuo, a colaboración e a reflexión.

Atenderase ás diferenzas individuais dos alumnos e alumnas, procurando aprendizaxes significativos que se integren dentro dos coñecementos previos do alumnado. Pretendemos que no proceso ensino/aprendizaxe o alumno sexa o suxeito activo e o profesor, como especialista e experto, asuma o papel de mediador e motivador. En definitiva queremos priorizar aprendizaxes activas, reflexivas e cooperativas, conectadas coa natureza e a vida sociocultural fronte a unhas aprendizaxes pasivas, memorizadas mecanicamente.

A orde e a disciplina, que son necesarios para a vida e o traballo escolar, non serán entendidos nin como rutina nin como a mera consecuencia dunha imposición, polo contrario

considéranse obxectivos educativos a conseguir, procurándose non so a consecución dos mesmos, senón a comprensión da súa necesidade por parte do alumnado.

Este centro defínese ideoloxicamente pluralista e democrático, respectando a evolución do alumnado e tendo en conta os valores democráticos, moi especialmente os da tolerancia e o respecto, participación, solidariedade e resolución pacífica e dialogada dos conflitos.

O noso centro procura un modelo de xestión participativo e democrático que facilitará que todos os estamentos que o compoñen dispoñan dos medios de información, consulta e participación necesarios para garantir unha consecución dos obxectivos comúns.

A participación do alumnado é imprescindible para a súa integración no funcionamento do centro e tamén para a súa formación como persoas activas, membros dunha sociedade democrática.

3. O CENTRO

3.1. INSTALACIÓNS

Neste momento o Centro dispón de dous edificios: o principal, de tres plantas, entresollado e dous sotos, e o anexo, de dúas máis as naves anexas para talleres; o reparto dos espazos é o seguinte:

- Edificio principal: 5 despachos (4 do Equipo Directivo e 1 do Dep. Orientación), 13 aulas xenéricas, 1 taller de Tecnoloxía de Bacharelato, 2 laboratorios (Ciencias Naturais e Física e Química), aulas dos Ciclos de Sanidade (2 aulas de Enfermería, 4 laboratorios e 2 aulas polivalentes), aulas dos ciclos de Imaxe Persoal (2 aulas de estética, 2 talleres de perrucaria e 2 aulas polivalentes), 1 aula de Debuxo e Plástica, 1 aula de informática, salón de actos, biblioteca, 1 sala de profesores, departamentos, sala de recepción de nais e pais, oficinas, conserxeria, cafetería, baños de alumnos e profesores.
- Edificio anexo: 9 aulas xenéricas, 1 sala de profesores, 1 aula de Música, taller de Tecnoloxía de ESO, 1 aula informática da ESO, aula polivalente dos ciclos de Electricidade, ximnasio, e en naves anexas ao edificio: talleres do ciclo de Mecanizado (3), talleres dos ciclos de Electricidade (3) e pavillón con vestiarios e baños de alumnos.

Hoxe en día cada grupo dispón dunha aula propia e, ademais, existen aulas especializadas para aquelas materias que o necesiten. En calquera caso, constitúe un obxectivo fundamental seguir traballando nese senso, xa que ao ser cada grupo responsable da súa aula evitanse posibles danos, permitindo ademais unha supervisión máis eficaz.

Tamén se dispón de dous aparcamentos independentes, con portal automático, insuficientes

para o total do persoal do centro.

Todas as aulas están dotadas de canón proxector, pantalla de proxección, e acceso a internet; existen ademais de 22 taboleiros interactivos.

O maior problema do centro, en canto a instalacións, é respecto ao acceso para discapacitados; o Centro dispón da súa entrada principal ao nivel das beirarrúas, sen embargo carece de ascensor nos dous edificios; dita situación impide o acceso a alumnos discapacitados ou con lesións temporais ás demais plantas, nas cales están todas as aulas agás os talleres de electricidade e mecanizado, 2 aulas de informática e a aula de FOL (de feito, no edificio principal so existe unha aula na planta baixa, a de FOL); a situación vese agravada pola estreiteza das escadas, en especial as do edificio da ESO.

3.2. HORARIOS XERAIS DO CENTRO

·**Diurno** (sesións de 50’):

Mañá: Luns a Venres de 8:30 a 14:00 h.

Tarde:

Ciclos: de Luns a Xoves de 16:00 a 18:30 h.

Bacharelato: Luns de 16:00 a 17:40 h .

ESO: Martes de 16:50 a 18:30 h.

Recreos:

- Un único recreo de 11:00 a 11:30 h.

·**Adultos** (sesións de 50’):

Oferta modular: de 16:00 a 22:10 h (luns e mércores ata as 23:00 h).

Recreos: Dous recreos: de 18:30 a 18:40 h e de 20:20 a 20:30 h.

3.3. ÁREA DE INFLUENCIA E CENTROS ADSCRITOS

Ten adscritos os C.E.I.P. de *Vilaverde-Mourente* e de *Marcón*, ambos dentro do concello de Pontevedra, e tamén asisten alumnos procedentes da Residencia Infantil Príncipe Felipe e do centro de menores Avelino Montero. Así mesmo, ten dependente o *Instituto Galego de Formación Acuícola*, pertencente á Consellería de Medio rural e do mar (no que se imparten o CM de Operacións de Cultivo Acuícola, o CM de Mergullo a media profundidade e o CS de Producción Acuícola).

4. OFERTA EDUCATIVA

A oferta educativa de centro poderá variar cada curso escolar en función da normativa vixente e do que se aprobe no Consello Escolar. Nos cadros que se amosan a continuación temos as distintas ensinanzas que se poden cursar no centro coas correspondentes materias optativas.

A organización e estrutura da Educación Secundaria Obrigatoria (E.S.O.) ven lexislada polo Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia e a Orde do 6 de setembro de 2007 pola que se desenvolve a implantación da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

4.1. ETAPAS EDUCATIVAS

-**3 Liñas de ESO**, cun programa de diversificación curricular

-**3 modalidades de Bacharelato:**

- . Artes escénicas, música e danza
- . Humanidades e Ciencias Sociais
- . Ciencias e Tecnoloxía

-**Formación Profesional** (clasificado por familias profesionais):

.Imaxe Persoal:

Réxime Ordinario

- .Ciclo Medio de Peiteado e Cosmética Capilar
- .Ciclo Medio de Estética e Beleza
- .Ciclo Superior de Estética Integral e Benestar

Oferta Modular

- .ZM Peiteado e Cosmética Capilar

F.P. Dual

- .Ciclo Superior Estética Integral e Benestar

.Sanidade:

Réxime Ordinario

- .Ciclo Medio de Coidados auxiliares de Enfermería
- .Ciclo Superior de Dietética

.Ciclo Superior de Laboratorio clínico e biomédico

Oferta Modular

- .ZM de Coidados auxiliares de enfermaría
- .ZS de Laboratorio clínico e biomédico

.Electricidade e Electrónica:

Réxime Ordinario

- .Ciclo Medio de Instalacións eléctricas e automáticas
- .Ciclo Superior de Sistemas electrónicos e automatizados

Oferta Modular

- .ZM de Instalacións eléctricas e automáticas

.Fabricación Mecánica:

Réxime Ordinario

- .F.P. Básica de Fabricación e montaxes
- .Ciclo Medio de Mecanizado

4.2. ORGANIZACIÓN DA OFERTA

Os itinerarios de ESO e Bacharelato están dispoñibles na páxina web do instituto:

<https://iesfreimartinsarmiento.com/oferta-educativa-proxectos/>

En referencia aos ciclos formativos, a oferta ven dada polos currículos publicados pola Consellería polo que non imos repetir aquí os módulos que se imparten en cada un dos ciclos.

5. SERVICIOS COMPLEMENTARIOS

5.1. COMEDOR

Non dispoñemos deste servizo.

5.2. TRANSPORTE ESCOLAR

O IES Frei Martín Sarmiento dispón de 5 6 rutas de transporte, realizadas todas elas pola empresa Monbús, que son as seguintes:

RUTA PINTOS-MARCO saída 07:45H	RUTA PERARLBA - VILAFRANCA saída 07:52H	RUTA EIRÓS - O PAZO saída 07:57H	RUTA ESTRADA-MARQUESIÑA BUS (PASARELA) saída 08:10
MARCO	VILAFRANCA	O PAZO (PARADA BUS)	MARQUESIÑA BUS (PASARELA)

LUSQUIÑOS	MARCÓN	CRUCE DE VILAVERDE	MIDAS
TOMEZA	RÚA DE ABAIXO	CORREOS	ROTONDA VIRXINIA PEREIRA
CASAL DO RÍO	BARCIA	MONTECELO	RÚA ESTRADA
POBO	HERMIDA (CRUCE)	IGREXA MOURENTE	
SANTA MARTA	A PERALBA	CASAS NOVAS	
IGREXA TOMEZA		EIRÓS	
VALADARES			
SABARÍS			
PINTOS			

RUTA PARDA-SAN MAURO saída 08:08H	RUTA ROTONDA VIRXINIA PEREIRA-SALGUEIRIÑOS saída 08:10H
SAN MAURO	SALGUEIRIÑOS
EDIFICIO SUNDAY	ROTONDA VIRXINIA PEREIRA
XULGADOS	
A PARDA	

5.3. OUTROS SERVIZOS

5.3.1. Biblioteca escolar

Tendo en conta o **Decreto 133/2007, do 5 de xullo, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia** onde se establecen como competencias básicas para o alumnado a competencia en comunicación lingüística, a competencia no tratamento da información e competencia dixital, e a competencia cultural e artística, a Biblioteca Escolar debe perseguir os seguintes obxectivos xerais:

- *Ofrecer oportunidades para a utilización e produción de información que posibiliten a adquisición de coñecementos, a comprensión, o desenvolvemento da imaxinación e o lecer.*
- *Apoiar ao alumnado na aprendizaxe e na práctica de competencias de avaliación e utilización da información, en calquera soporte, formato ou medio, tendo en conta as formas de comunicación máis usuais na súa comunidade.*
- *Proporcionar acceso aos recursos locais, rexionais, nacionais e globais que lle permitan ao alumnado poñerse en contacto con ideas, experiencias e opinións diversas.*

Concibimos a biblioteca escolar como un dinámico centro de recursos e un activo servizo de información que cumpre un papel esencial en relación coa aprendizaxe dos alumnos e das alumnas, coas tarefas docentes e co contorno social e cultural do centro. Aparece como un espazo educativo, que alberga unha colección organizada e centralizada de todos os materiais informativos que precisa o centro para desenvolver a súa tarefa docente, baixo a supervisión de persoal cualificado, e as súas actividades intégranse plenamente nos procesos pedagóxicos do centro.

Será, polo tanto, un lugar favorable para o estudo, a investigación, o descubrimento, a autoformación e a lectura.

Principios básicos

1. A biblioteca é, ante todo, un lugar de aprendizaxe, de encontro e comunicación, integrada no proceso pedagóxico para favorecer a autonomía e responsabilidade do alumnado.
2. A biblioteca recolle todos os recursos bibliográficos, informativos e didácticos en xeral. Non só atoparemos documentos impresos en papel (libros, revistas, periódicos), senón todos aqueles soportes nos que atopar información.
3. A xestión da biblioteca deberá ser centralizada, aínda que en permanente contacto e colaboración cos departamentos, sen perxuízo das bibliotecas de departamento ou de aula.
4. A biblioteca estará aberta a toda a comunidade educativa, relacionándose co seu contorno social e cultural, colaborando con outras institucións e utilizando as novas tecnoloxías que lle permiten estar en conexión con calquera outra biblioteca ou centro educativo.

Funcións da biblioteca

1. Recompilar toda a documentación existente no centro, así como os materiais e recursos didácticos salientables, independentemente do soporte.
2. Organizar os recursos de tal xeito que sexan facilmente accesibles e utilizables. Facer posible o seu uso cando se necesiten, mediante un sistema de información centralizado.
3. Establecer canais de difusión da información no centro educativo, contribuíndo á creación dunha fluída rede de comunicación interna.
4. Difundir entre alumnado e profesorado información en diferentes soportes para satisfacer as necesidades curriculares, culturais e complementarias. Ofrecerlles asistencia e orientación.
5. Contribuir para que o alumnado adquira as capacidades necesarias para o uso das distintas fontes de información. Colaborar cos profesores e as profesoras para a consecución dos obxectivos pedagóxicos relacionados con este aspecto.
6. Impulsar actividades que fomenten a lectura como medio de pracer e de información.
7. Actuar como enlace con outras fontes e servizos de información externos e fomentar o seu uso por parte de alumnos/as e profesores/as.

Organización e funcionamento

Para un bo funcionamento da biblioteca e unha boa organización da mesma é necesario contar coa figura do/a **profesor/a responsable da biblioteca** que ten un labor non só técnico senón

tamén pedagóxico, ofrecendo ao alumnado todas as oportunidades para o uso axeitado das fontes de información e o acceso á lectura como forma de lecer e medio de enriquecemento persoal.

Así, as funcións do/a **profesor/a responsable da biblioteca** serán:

1. Organizar os fondos da biblioteca.
2. Recompilar e xestionar todo o material novo que chegue ao centro, así como o elaborado polo alumnado.
3. Asegurar a organización, mantemento e axeitada utilización dos recursos documentais e da biblioteca do centro.
4. Difundir, entre a comunidade educativa, materiais didácticos e información pedagóxica e cultural.
5. Organizar o servizo de préstamo.
6. Colaborar na planificación e o desenvolvemento do traballo escolar, favorecendo a utilización de diferentes recursos documentais.
7. Coordinar ao profesorado con horario de atención á biblioteca para que poidan atender os alumnos e alumnas que utilicen a biblioteca, facilitándolles o acceso a diferentes fontes de información e orientándolles sobre a súa utilización.
8. Coordinar o proxecto de adquisicións de fondos, recollendo as suxestións dos diversos departamentos do Centro, de xeito que se realice unha actualización equilibrada dos mesmos.
9. Artellar a cooperación coas outras bibliotecas do contorno.
10. Presentar á Comisión de Coordinación Pedagóxica (C.C.P.) as cuestións referentes á xestión, organización e mantemento da biblioteca.
11. Asesorar a expurga de fondos documentais da biblioteca, que pasarán a formar parte do fondo histórico.

Tamén existirá un **equipo de apoio da biblioteca** que terá as seguintes funcións:

1. Participar xunto co responsable da biblioteca na organización e dinamización da mesma.
2. Recompilar informacións, materiais e recursos necesarios para o bo funcionamento do servizo, co fin de facilitarllelos aos usuarios da biblioteca.
3. Cooperar no deseño, organización e posta en marcha das actividades programadas.
4. Elaborar unha listaxe de adquisicións de material que recolla as suxestións dos diferentes departamentos, así como dos alumnos e alumnas, establecendo prioridades en función dunha actualización equilibrada dos fondos.
5. Recoller as propostas do alumnado para desenvolver as actividades da biblioteca.
6. Reunirse periodicamente para avaliar a consecución dos obxectivos previstos no Proxecto de Biblioteca e modificar o que sexa necesario.

Todo o material da biblioteca será rexistrado en soporte informático empregando o “**Proxecto Meiga**”. Logo de gardar os novos rexistros, unha copia do catálogo da base de datos será enviada ao servidor central da rede de Bibliotecas de Galicia co fin de poder ser publicada en internet.

Os préstamos e devolucións de fondos serán xestionados tamén mediante o anterior programa.

6. ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES

Con estas actividades reforzarase a relación do instituto co seu contorno máis próximo e suporán unha motivación para o alumnado; incluíranse cada curso na programación xeral anual, despois de ser aprobadas polo consello escolar, e recolleranse na memoria final de cada curso. O alumnado poderá facer propostas, por medio dos representantes, no Consello escolar.

A súa organización recaerá nos respectivos departamentos didácticos, baixo a coordinación da vicedirección. Os departamentos deberán propoñelas ao comezo de cada curso escolar utilizando o impreso que se lles facilita, cos modelos do centro, aos diferentes profesores. Unha vez aprobadas polo consello escolar, o equipo directivo informará semanalmente a toda a comunidade educativa das actividades (complementarias e extraescolares) que se realizarán a través duns paneis informativos que se colocarán nas salas de profesores.

As actividades que se fagan fóra do centro contarán coa autorización dos pais, das nais ou dos/as titores/as legais, no caso de ser menores de idade.

7. ESTRUCTURA FUNCIONAL E ORGANIZATIVA

Neste apartado recóllense dunha maneira xeral e esquemática os distintos órganos e comisións de funcionamento do centro. No anexo referente ás ***Normas de organización e funcionamento*** trátase en maior profundidade as funcións e competencias dos mesmos.

7.1. ÓRGANOS DE GOBERNO

Os órganos de funcionamento do centro, o seu nomeamento e as súas funcións, veñen determinados por lei.

Órganos unipersoais

- Director/a.
- Vicedirector/a.
- Xefe/a de Estudos.
- Xefe/a de Estudos de Adultos.
- Secretario/a.

Órganos colexiados

- Consello escolar.
- Claustro de profesores/as.

7.2. ORGANIZACIÓN DO PROFESORADO

Profesorado

O Claustro está composto actualmente por 105 profesores, dos cales 92 son con destino definitivo. Están organizados en 22 departamentos didácticos, correspondentes ás distintas especialidades, distribuídos do seguinte xeito: Ciencias da natureza naturais (4 3 profesores), Debuxo (2 profesores), Artes plásticas (4 profesores), Economía (3 profesores), Electricidade e Electrónica (9 profesores), Educación Física e deportiva (3 2 profesores), Especial (1 profesor), Filosofía (1 profesores), Física e Química (2 3 profesores), F.O.L. (4 profesores), Francés (2 1 profesores), Imaxe persoal (11 17 profesores), Inglés (4 profesores), Lingua Castelá e literatura (5 4 profesores), Lingua Galega e literatura (5 4 profesores), Matemáticas (6 5 profesores), Mecanizado Fabricación Mecánica (4 6 profesores), Música (1 3 profesores), Orientación (2 profesores), Relixión (1

profesor), Sanidade (17 18 profesores), Tecnoloxía (4 profesores), Xeografía e Historia (4 6 profesores), Latín (1 profesor). En todos eles hai un xefe/a de departamento. Existen ademais as figuras de: Coordinador de Formación en Centros de Traballo, Coordinador do Equipo de Normalización Lingüística e responsable da dinamización de Biblioteca.

En xeral, a súa participación no Centro realízase a través da presenza no Consello Escolar, das reunións do Claustro de Profesores, da Comisión de Convivencia e da Comisión de Coordinación Pedagóxica.

O equipo directivo actual está composto polo Director, Vicedirectora, Secretaria Secretario, Xefe Xefa de Estudos de diúrno e Xefe de estudos de nocturno.

7.2.1. Departamentos didácticos

Integrados polos profesores e polas profesoras que impartan a mesma materia ou ámbito. Terán asignada unha cantidade orzamentaria do centro que dedicarán a gastos segundo as súas necesidades e coordinarán co/a administrador/a os seus investimentos.

7.2.2. Departamento de orientación

Formarán parte do departamento de orientación o/ xefe/a do departamento, o/a profesor/a de Pedagogía Terapéutica, un titor ou titora por cada un dos ámbitos lingüístico-social e científico-tecnolóxico, intentando que existan titores/as de todas as etapas educativas impartidas no centro, e os/as xefes/as dos departamentos de orientación dos C.E.I.P. adscritos.

Todas as súas funcións están recollidas no ***Decreto 120/1998, do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.***

7.2.3. Comisión de Coordinación Pedagóxica (C.C.P.)

Integrada polos/as xefes/as dos distintos departamentos, o responsable da dinamización lingüística, o coordinador/a de FCT, o/a profesor/a de Pedagogía Terapéutica, dirección do centro e os/as xefes/as de estudos. Tamén se incorporou ao responsable da dinamización da biblioteca, con voz pero sen voto.

É o máximo órgano de planificación, animación, control, supervisión e avaliación dos temas académicos do centro.

7.2.4.Xuntas de avaliación

Constituídas por todos/as os/as profesores/as do grupo e tamén pola persoa orientadora do centro. Na E.S.O. tamén forma parte o/a profesor/a de pedagogía terapéutica. Tomarán decisións sobre a promoción e titulación do alumnado, e sobre todo tipo de medidas relacionadas coa súa actividade educativa.

7.2.5.Equipo de dinamización lingüística

Segundo o artigo 15º do *Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia*, para potenciar o uso da lingua galega nos centros sostidos con fondos públicos constituirase un equipo de dinamización da lingua galega, nomeado e supervisado pola dirección do centro e formado polo seu coordinador(a), por profesorado, por representantes do alumnado e por persoal non docente.

7.2.6.Coordinador TIC

A fin de poder lograr unha maior difusión das Tecnoloxías da información e comunicación no centro, establécese a figura do coordinador TIC quen terá entre outras funcións:

- Fomentar a páxina web do centro como espazo de comunicación e de colaboración con toda a comunidade educativa.
- Coordinar a acción do profesorado de distintas áreas e materias en relación ao traballo coas TIC.
- Facilitar o acceso a esta ferramenta por parte do alumnado con necesidades especiais de apoio educativo e nas tarefas de apoio e reforzo de aprendizaxes.
- Fornecer o alumnado de estratexias para obter e xestionar a información conseguida mediante o uso das tecnoloxías da información e a comunicación.
- Mellorar a proposta pedagóxica do profesorado e a súa práctica docente ao aproveitar as posibilidades que ofrecen as tecnoloxías da información e a comunicación.
- Facilitar ao profesorado axuda coas tecnoloxías da información e a comunicación para o traballo cotián e nas actividades de aula: programacións, proxectos, explicacións, actividades...

7.2.7.Equipo da biblioteca

Será un grupo de apoio, de carácter interdisciplinar, formado por profesorado dos diferentes departamentos presentes no centro, con dispoñibilidade e dedicación específica para a realización das distintas tarefas derivadas do proxecto de

biblioteca do centro. Estará coordinado pola persoa responsable da biblioteca.

7.2.8. Comisión de coordinación da avaliación de diagnóstico

Estará formada polo director ou pola directora do centro, que a presidirá, o xefe/a de estudos, o xefe/a do departamento de orientación e un titor ou unha titora de 2º de E.S.O, nomeados pola dirección do centro.

As condicións e o procedemento de realización da proba de avaliación diagnóstica na Comunidade Autónoma galega están reguladas pola ***Orde do 16 de febreiro de 2009 pola que se regula o desenvolvemento da avaliación diagnóstica na Comunidade Autónoma de Galicia.***

7.2.9. Grupos de traballo e seminarios permanentes

Todos os cursos académicos os profesores e as profesoras que o desexen poderán constituír grupos para traballar sobre distintos ámbitos de mellora da súa práctica docente. O obxecto destes grupos será potenciar o traballo en equipo, reflexionar sobre os procesos de ensinanza e aprendizaxe e actualizar coñecementos para a súa práctica docente.

7.2.10. Observatorio da convivencia escolar Consultar

Estará formado polo/a director/a, os/as xefes/as de estudos, catro representantes do profesorado, o/a orientador/a do centro, un representante do alumnado, un representante dos/das pais/nais, un representante do persoal non docente, o representante do Concello e a persoa dinamizadora da convivencia no centro.

O seu funcionamento e funcións están reguladas polo ***Decreto 85/2007, do 12 de abril, polo que se crea e se regula o Observatorio Galego da Convivencia Escolar***; entre estas funcións están:

- Participar na dinamización do plan de convivencia do centro e na mediación escolar.
- Elaborar un informe anual sobre a análise da convivencia e conflitividade no seu ámbito, así como sobre as iniciativas a nivel centro. Este informe será trasladado ao Observatorio da Convivencia Escolar a nivel provincial.
- Informar trimestralmente ao Consello Escolar sobre a convivencia no centro.
- Coordinar as actuacións conxuntas dos ámbitos implicados e relacionadas coa mellora da convivencia.
- Proponer á Administración educativa todas aquelas medidas que se consideren oportunas para a mellora da convivencia escolar no centro.

- Aqueloutras que lle sexan encomendadas pola Administración educativa ou polo Observatorio da Convivencia Escolar a nivel provincial.

7.3. ORGANIZACIÓN DO ALUMNADO

7.3.1.Xunta de delegados/as

Estará composta polos representantes do alumnado no Consello Escolar e polo/a delegado/a de cada grupo. As súas funcións están recollidas no ***Decreto 324/1996, do 26 de xuño, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria***, no título V. Consultar

Cada grupo de alumnos/as elixirá, por sufraxio directo, secreto e non delegado, durante o primeiro mes do curso escolar un delegado de grupo, que formará parte da xunta de delegados, e tamén un subdelegado que substituirá ao delegado en caso de ausencia ou enfermidade e o apoiará nas súas funcións. As súas funcións están recollidas tamén no anterior decreto.

7.4. ORGANIZACIÓN DO PERSOAL NON DOCENTE

O persoal non docente está formado por 3 administrativos, 4 subalternos e 5 limpadoras.

Dadas as particularidades do centro, o horario do persoal non docente ten que organizarse en quendas de mañá e de tarde a fin de poder cubrir todo o seu horario

O horario e o número de persoas existentes en cada quenda é o seguinte:

Subalternos:

Mañá: de 8:00 a 15:30 h. 2 persoas.

Tarde: de 15:30 a 23:00 h. 2 persoas.

Administrativos:

Mañá: de 8:00 a 15:30 h. 4 persoas agás os martes que están 3.

Martes pola tarde: de 16:00 a 21:00 h. 1 persoa.

Limpeza:

Mañá: de 8:00 a 15:30 h. 1 persoa rotatoria entre elas.

Tarde: de 14:30 a 22:00 h. 4 persoas.

O noso centro procura un modelo de xestión participativo e democrático que facilitará que todos os estamentos que o compoñen dispoñan dos medios de información, consulta e participación necesarios para garantir unha consecución dos obxectivos comúns.

A participación do alumnado é imprescindible para a súa integración no funcionamento do centro e tamén para a súa formación como persoas activas, membros dunha sociedade democrática.

8. CONCRECIÓN DO CURRÍCULO

8.1. ADECUACIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DE ETAPA AO CONTEXTO DO CENTRO

8.1.1. Educación secundaria obrigatoria

A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

1. Consolidar hábitos de disciplina, responsabilidade, estudo e traballo individual e en equipo, de uso da iniciativa persoal, toma de decisións e planificación de metas persoais, de distintas formas de aprender a aprender, como condicións imprescindibles para o desenvolvemento da autoconfianza e competencia persoal.
2. Comprender e expresarse con corrección, oralmente e por escrito, nas linguas cooficiais e en máis dunha lingua estranxeira, utilizándoas de maneira versátil para diferentes contextos e intencións comunicativas, e valorar a empatía na comunicación como instrumento de autorregulación do pensamento e eixe da convivencia.
3. Desenvolver destrezas na procura, selección, organización e integración coherente da información, como estratexia para adquirir novos coñecementos e

resolver problemas académicos e cotiás a través do uso habitual de distintos recursos, especialmente, das tecnoloxías da información e a comunicación.

4. Fortalecer no alumnado as capacidades afectivas da personalidade e das súas relacións interpersoais, rexeitando os prexuízos e os comportamentos sexistas, co fin de acadar sempre a inclusión na comunidade educativa, e resolver pacificamente os conflitos.

5. Desenvolver e aplicar o pensamento científico-técnico, utilizando valores e criterios éticos, asemade de análise sistemática e economía e eficacia, que permitan adquirir actitudes para a resolución de problemas de distinta complexidade, en diversos campos do coñecemento e en situacións da vida cotiá.

6. Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico propio e da diversidade de persoas e pobos, participando na súa conservación e mellora con sentimento de cidadanía global e plural compatible coa identidade local.

7. Coñecer, aceptar e respectar o funcionamento do corpo humano propio e doutras persoas, e desenvolver o coidado e calidade da saúde corporal persoal e social, afianzando hábitos de práctica, crítica e responsable, de actividade física e deporte, de consumo racional, así como de interacción e conservación do espazo físico e dos seres vivos.

8. Capacitar aos alumnos con aprendizaxes integradores que lles permitan alcanzar o gusto por aprender, o éxito académico e a incorporación a estudos posteriores ou a vida laboral.

9. Coñecer, comprender e valorar as distintas linguaxes e manifestacións artísticas, culturais e deportivas, e achegas relevantes, como parte da diversidade e da evolución do patrimonio dos pobos, dialogo intercultural, forma de desenvolvemento do pensamento diverxente-converxente e como fonte de enriquecemento e gozo.

10. Participar nas actividades propostas pola comunidade educativa, mostrando exercicio na cidadanía democrática nunha sociedade plural. ao asumir

responsablemente os deberes e dereitos no respecto ás outras persoas e grupos, exercitar o diálogo, practicar a tolerancia, a igualdade e equidade, e a cooperación e solidariedade.

8.1.2. Bacharelato

O Bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lles permitan:

1. Dominar, tanto na expresión oral coma na escrita, **a lingua galega e a lingua castelá, e unha ou máis linguas estranxeiras**, acadando a capacidade de expresarse correctamente en público a través de distintos tipos de discurso acordes con diferentes contextos sociais e culturais, e de comunicarse de xeito que establezan vínculos construtivos cos demais e co contorno.
2. Utilizar eficazmente e con responsabilidade as funcións transmisora e xeradora das **tecnoloxías da información e da comunicación**, como ferramentas para conseguir **obxectivos e fins de aprendizaxe, traballo e lecer**, previamente establecidos.
3. Coñecer e valorar criticamente as **realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos** e os principais factores da súa evolución, as súas escalas de valores no marco dos patróns culturais básicos de cada rexión, país ou comunidade e contribuír a afianzar e conservar **o patrimonio material e inmaterial de Galicia** no contexto dun mundo globalizado.
4. Exercer a **cidadanía democrática**, dende unha perspectiva global, actuando con criterio propio e practicando normas de convivencia que amosen adquirir unha **conciencia cívica responsable, que fomente a corresponsabilidade** e compromiso na construción dunha sociedade plural xusta e equitativa en **dereitos e oportunidades das persoas** e favoreza a sustentabilidade.
5. **Reforzar os hábitos de lectura, estudo e autonomía** así como actitudes de iniciativa, autoconfianza, de **traballo en equipo**, de creatividade, flexibilidade, como condicións necesarias para o desenvolvemento dunha **madurez intelectual**

e humana, persoal e social que lles permita **resolver** responsable, crítica e **pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais**.

6. Acceder aos **coñecementos e métodos científicos e tecnolóxicos fundamentais** e dominar as habilidades básicas propias da modalidade de **bacharelato** elixida, e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida.

7. Reforzar actitudes de respecto e de prevención no ámbito da **seguridade viaria**.

8. Participar de forma solidaria en actividades que fomenten o desenvolvemento e **mellora do seu contorno social** e afianzar a sensibilidade e o respecto do medio natural e a **ordenación sustentable** do territorio, con especial referencia ao **territorio galego**, procurando a conservación dos recursos e da diversidade.

9. Proporcionar ao alumnado a formación, a madurez, os coñecementos e habilidades que lle permitan desenvolver funcións sociais e incorporarse á vida activa con responsabilidade e competencia, asemade como capacitar **para o acceso educación superior ou ao ámbito laboral, e valorar a importancia da educación permanente durante toda a vida**.

10. Desenvolver a **sensibilidade cara a manifestacións artísticas, literarias e deportivas**, así como as habilidades perceptivas e comunicativas, sentido estético e valoración da liberdade de expresión que requiren, como fontes para cultivar a capacidade creadora, enriquecemento cultural e participación e conservación do patrimonio da propia comunidade como doutras.

11. Afianzar hábitos de utilización da **educación física e o deporte** para favorecer o **desenvolvemento persoal e social** e impulsar **condutas e hábitos saudables e de gozo do tempo de lecer**.

8.2. ASPECTOS XERAIS PARA A ELABORACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DOCENTES

8.2.1. Instrucións para a elaboración de programacións didácticas

Os diferentes departamentos do I.E.S. Frei Martín Sarmiento deberán seguir o seguinte protocolo á hora da elaboración das distintas programacións didácticas:

1. Cada un dos departamentos didácticos deberá **elaborar a programación** de cada unha das materias ou ámbitos que teña asignados.
2. A xefatura de cada departamento deberá coordinar e responsabilizarse da redacción da programación didáctica das materias que se integran no seu departamento (que serán elaboradas polo profesorado que imparte os módulos).
3. Os/As xefes/xefas de departamento entregarán as programacións ou modificacións das mesmas en formato electrónico antes do **inicio** do curso escolar.
4. A Xefatura de Estudos do centro comprobará que na programación de cada un dos departamentos figuran os apartados correspondentes. De faltar algún dos apartados deberá instar ao departamento correspondente a completar a programación incluíndo os apartados dos que carece.
5. Unha vez que a xefatura de estudos teña no seu poder todas as programacións cumprimentadas correctamente **deberá remitir unha copia ao servizo de inspección educativa en formato electrónico**. No escrito de remisión farase constar expresamente que todas as programacións conteñen os apartados que a normativa vixente contempla.
6. O cambio de profesorado non debe implicar unha nova programación senón que todo profesor/a que se incorpore a un departamento debe adaptarse á programación vixente.
7. Se algún profesor/a decidira incluír na programación da súa actividade docente algunha variación con respecto á programación conxunta do departamento, esta variación e a xustificación correspondente incluírase na programación do dito departamento, sempre que así o acorde o citado órgano ou, en último caso, a comisión de coordinación pedagóxica.
8. Antes do comezo de cada curso a xefatura de cada departamento didáctico

elaborará **información relativa á programación didáctica** que dará a coñecer ao alumnado a través do profesorado das distintas materias asignadas a cada departamento, segundo a elaborada a través da aplicación “PROENS” para ESO e Bacharelato e “programacions” no caso da Formación Profesional.

Para os ciclos formativos, as programacións deberán rexerse segundo o modelo do anexo XIII da *Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial*.

8.3. DECISIÓNS DE CARÁCTER XERAL SOBRE A METODOLOXÍA E A SÚA CONTRIBUCIÓN Á CONSECUCIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE

A Comisión Europea da Educación estableceu unhas competencias clave ou destrezas básicas necesarias para a aprendizaxe das persoas **ao longo da vida** e animou aos estados membros a dirixir as súas políticas educativas nesta dirección. Defínese a competencia clave ou básica como a capacidade de responder ás demandas complexas e levar a cabo tarefas diversas da forma adecuada.

Supón unha combinación das habilidades prácticas, coñecementos, motivacións, valores éticos, actitudes, emocións e outros compoñentes sociais que actúen conxuntamente para o logro dunha acción eficaz. As competencias claves son aquelas nas que se sustentan a realización persoal, a inclusión social, a cidadanía activa e o emprego.

Segundo os decretos 156/2022 e 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia, as competencias clave, son as seguintes:

a) Competencia en comunicación lingüística (CCL).

b) Competencia plurilingüe (CP).

- c) Competencia matemática e competencia en ciencia, tecnoloxía e enxeñaría (STEM).
- d) Competencia dixital (CD).
- e) Competencia persoal, social e de aprender a aprender (CPSAA).
- f) Competencia cidadá (CC).
- g) Competencia emprendedora (CE).
- h) Competencia en conciencia e expresión culturais (CCEC).

As competencias clave da etapa, así como os descritores operativos do grao de adquisición destas que estea previsto ao finalizar a etapa, interpretaranse de acordo coas definicións contidas nos anexos I dos correspondentes decretos.

O currículo que establece este decreto ten por obxecto garantir o desenvolvemento das competencias clave previsto nos anexos correspondentes. A concreción do currículo que realicen os centros docentes nos seus proxectos educativos e funcionais terá como referente os descritores operativos que se detallan neles.

8.4. INCORPORACIÓN, A TRAVÉS DAS DISTINTAS ÁREAS E MATERIAS DA EDUCACIÓN EN VALORES

Tal como se recolle nos obxectivos xerais do centro, o obxectivo fundamental é o exercicio da educación entendida como un proceso de maduración humana, que estimule o interese polo estudo e o espírito de superación, e que fomente a integración social e a realización individual, tanto intelectualmente como laboral dos/as alumnos/as.

Polo tanto debemos educar na responsabilidade e entender a dignidade humana como un valor guía que permita elaborar un modelo de vida que facilite niveis de felicidade persoal e o exercicio dunha cidadanía comprometida.

O noso alumnado debe ser capaz de ser responsable nas súas tarefas diarias e

obter unha autodisciplina, sabendo distinguir entre o deber e o ocio para, deste xeito, poder integrarse con menos dificultade no mundo adulto. Tamén é básico que os/as alumnos/as aprendan a ser conscientes da importancia de ter coidado do corpo e das repercusións negativas que ten para a vida diaria a despreocupación da propia saúde.

É importante tamén que o alumnado teña moi presente o concepto de civismo, a importancia de cumprir as normas sociais, e que o apliquen no seu día a día, xa sexa na relación con outras persoas ou no respecto que lle deben ter ao medio ambiente, de xeito que participen na sociedade tratando de melloralas.

Outro aspecto a destacar é o do respecto, e polo tanto os/as nosos/as alumnos/as deben respectarse a si mesmos e aos demais, xa que deste xeito eles mesmos tamén serán respectados.

Por último, debe destacarse a importancia de saber situarse no lugar das outras persoas. Se o alumnado é capaz de conseguir entender as emocións dos demais e de conseguir aprender a reprimir as súas propias reaccións negativas, será tamén capaz de manter unha boa convivencia, a cal axudará a que a vida diaria sexa máis fácil.

Polo tanto, desde os diferentes departamentos didácticos e a través das materias debemos transmitir unha serie de valores ao noso alumnado para que os apliquen na súa vida diaria. Entre outros valores, deben traballarse os seguintes:

1.- Responsabilidade. Explicar as responsabilidades que deben aprender a adquirir os/as alumnos/as para poder formarse máis axeitadamente como persoas:

- a) Cun mesmo.
- b) Coas tarefas a desenvolver.
- c) Co consumo.
- d) Coa sociedade.

2.- Respetto. Aportar información, reflexión e debate acerca dos catro ámbitos nos que debemos aplicar o respecto se queremos conseguir unha convivencia equilibrada:

- a) Respectuoso cun mesmo.
- b) Respectuoso cos demais.
- c) Respectuoso co entorno.
- d) Respectuoso coa diferenza.

3.- Empatía. Explicar a necesidade de ser capaces de entender aos demais, de poñernos no seu lugar, para así fortalecer as relacións humanas, fomentar a comunicación entre as persoas e mellorar a sociedade.

- a) Sensibilidade cos demais.
- b) Solidariedade e cooperación.
- c) A amizade.
- d) Civismo.

4.- Autocoñecemento. Se o alumnado se coñece a si mesmo será capaz de controlar os seus impulsos negativos e poderá afrontar as contrariedades cunha actitude máis positiva.

- a) Autocontrol das emocións.
- b) Aceptación das normas.
- c) Alegría e optimismo.

8.5. PROXECTO INTERDISCIPLINAR EN 1º DE E.S.O.

Segundo o publicado pola Consellería de Educación, o *Proxecto Interdisciplinar* é unha “materia” de 1º ESO cuxos contidos deben ter un carácter interdisciplinar xa que comparte, dende diferentes áreas, as competencias básicas; estes deberán ser aprobados a principios do curso académico pola Comisión de

Coordinación Pedagógica e impartidos fundamentalmente polos titores de cada curso.

No IES Frei Martín Sarmiento acordouse asignar esta materia ao Departamento de Xeografía e Historia e, en particular, á profesora deste departamento que imparte en 1º da ESO. O Proxecto xiraría ao redor do traballo dun libro de lectura (dous por curso) axeitado aos intereses e idades dos alumnos.

Establécese o P.I como un programa de apoio e reforzo da lectura, que repercutirá positivamente en todas as áreas de aprendizaxe, co obxectivo de fomentar o gusto e o bo uso da lectura comprensiva e como fonte de pracer e fantasía, interpretar o contido implícito e explícito de mensaxes orais e escritos, coñecer obras literarias, apreciar a realidade con sensibilidade e intención perceptiva, estética e actitude de curiosidade e sensibilización de aspectos do mundo circundante.

O ideal sería traballar varios departamentos pero isto é complicado en secundaria pola estrutura tradicional das áreas.

En calquera caso, contribuímos á consecución das competencias básicas: comunicación lingüística, social e cidadá, autonomía e iniciativa persoal, aprender a aprender e dixital.

Obxectivos Xerais

- Promover actividades de carácter interdisciplinar.
- Realizar actividades en torno ao libro.
- Tratar de fomentar a participación de profesores no P.I.
- Aprender a relacionar distintas materias.
- Fomentar nos alumnos o gusto pola lectura e que relacionen diferentes áreas.
- Mellorar a velocidade, ritmo, entoación, comprensión e expresión oral e escrita.

- Aprender a realizar resúmenes de textos destacando las ideas principales e rexeitando o superfluo.
- Fomentar a responsabilidade na realización de traballos propostos na aula
- Fomentar o traballo en equipo.
- Realizar debates críticos e construtivos respectando a quenda da palabra, opinións....
- Realizar debuxos, pósters, cómics, pequenas dramatizacións

Temporalización

Non hai tempo marcado, dependerá das circunstancias (explicación, comprensión,...).

Avaliación

A pesares de ser unha materia non avaliable, valorarase cunha nota no caderno do profesor e no boletín de información aos pais.

Valorarase a presentación, a creatividade, a orixinalidade, a puntualidade na presentación dos traballos propostos, o respecto aos demais á hora de participar,..., en xeral todos aqueles criterios que figuran na programación de CCSS para 1º ESO e que se refiren a actitudes. Esta materia proporcionará unha información moi rica da evolución do alumno.

Metodoloxía

Activa, participativa, individualizada (na medida do posible dada a elevada ratio dos grupos, e con importantes necesidades educativas e familiares). Fundamentalmente consistirá na lectura en alto por parte de todos os alumnos, a lectura comentarase sempre, traballando o vocabulario e realizarase un resumo coas ideas fundamentais do capítulo lido.

8.6. ATENCIÓN EDUCATIVA AO ALUMNADO QUE NON OPTE POR ENSINANZAS DE RELIXIÓN

O alumnado da E.S.O. que non opte por as ensinanzas de *Relixión Católica* poderá realizar algunha das seguintes actividades:

- Debates sobre temas de actualidade.
- Actividades para o fomento da lectura.
- Proxección de películas.
- Actividades de comprensión lectora, expresión oral e escrita.

A devandita atención non é avaliable e en ningún caso comportará a aprendizaxe de contidos curriculares asociados ao coñecemento do feito relixioso nin a calquera materia da etapa.

O profesorado que se encargará desta atención educativa será designado segundo as necesidades organizativas do centro e poderá pertencer a calquera departamento. Este profesorado non terá que asistir ás reunións de avaliación.

O alumnado de 1º de Bacharelato que non opte pola ensinanza de *Relixión Católica* poderá realizar tamén calquera das actividades anteriores. En 2º de Bacharelato a devandita hora dedicárase a preparar os comentarios de texto Filosófico e histórico da selectividade así como os *listening* de inglés. Deste xeito o profesorado destas materias pasará un trimestre con cada un dos tres cursos de 2º de bacharelato.

8.7. CRITERIOS XERAIS SOBRE A AVALIACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos das materias e dos ámbitos e da etapa na avaliación das materias ou dos ámbitos serán os criterios de avaliación que figuran nos anexos II e III do DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na

Comunidade Autónoma de Galicia.

Con relación ao modelo de avaliación, esta será sumativa, formativa e continua, porque non soamente se avaliarán coñecementos, senón tamén procedementos e actitudes tales como os hábitos de traballo, a orde, a limpeza, a puntualidade, o respecto ás instalacións e ao material, etc.

Ademais preténdese que non só se avalíe ao alumnado, senón tamén ao profesorado a metodoloxía etc.; en definitiva trátase de avaliar o sistema educativo no seu conxunto, atendendo a criterios de mellora e de progreso.

Intentarase tamén que o alumno aprenda a autoavaliarse, como medida de autoformación, e que todo o realizado polo alumno sexa avaliable.

. O profesorado avaliará tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensino e a súa propia práctica docente, para o cal establecerá indicadores de logro nas programacións docentes.

. A Avaliación das aprendizaxes das alumnas e dos alumnos terá un carácter formativo e será un instrumento para a mellora, tanto dos procesos de ensino como dos procesos de aprendizaxe.

. Co fin de garantir o dereito do alumnado a unha avaliación obxectiva e a que a súa dedicación, o seu esforzo e o seu rendemento sexan valorados e recoñecidos con obxectividade, redactarase os criterios de cualificación de xeito claro e sen ambigüidades e explicaranse ao alumnado a comezo de curso.

. Promoverase o uso xeneralizado de instrumentos de avaliación variados, diversos e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe.

. Propostas de mellora: as sesións de avaliación deben servir para analizar os resultados do alumnado e para realizar propostas para a mellora dos resultados do alumnado.

8.7.1. Avaliación inicial

A principios do mes de novembro realizarase unha primeira avaliación do alumnado da ESO. A finalidade principal desta avaliación será a de detectar

necesidades de reforzo e apoio educativo, de analizar o funcionamento dos agrupamentos específicos e optimizar a súa composición, de avaliar a marcha inicial do programa de diversificación curricular e de detectar e aportar solucións ás posibles problemáticas dos grupos. Nesta avaliación participará todo o equipo docente de cada grupo da ESO, o xefe/a do departamento de orientación e o xefe/a de estudos. Nela non se outorgarán cualificacións.

Nos ciclos formativos e no PCPI tamén se realizarán avaliacións iniciais que terán por obxecto coñecer as características e a formación previa de cada alumno e de cada alumna, así como as súas capacidades. Así mesmo, deberá servir para orientar e situar o alumnado en relación co perfil profesional correspondente.

Nesta sesión, o profesor ou a profesora que se encarguen da tutoría darán a información dispoñible sobre as características xerais do grupo ou sobre as circunstancias especificamente académicas ou persoais, con incidencia educativa, de cantos alumnos e alumnas o compoñan.

O tratado na sesión de avaliación inicial e os acordos que adopte o equipo docente nela recollense nunha acta, da cal se entregará copia na xefatura de estudos, incluíndo especialmente aqueles que teñan que ver con aspectos de flexibilización na duración das ensinanzas, segundo se desenvolve no artigo 16 desta orde. Esta avaliación inicial en ningún caso comportará cualificación para o alumnado.

8.7.2. Avaliacións parciais

Na ESO e bacharelatos realizaranse dúas avaliacións parciais que coincidirán en decembro e marzo, ao remate do primeiro e segundo trimestre de curso. Ademais da asignación de cualificacións a cada materia avaliable, decidirse a permanencia, baixa e incorporación do alumnado aos agrupamentos específicos e a medidas de reforzo e apoio educativo.

As avaliacións dos ciclos formativos realizaranse segundo as características específicas que require a avaliación e seguindo as instrucións da *Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a*

acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial (artigos 29 a 35). En todo caso procurarase a medida do posible que coincidan co resto das avaliacións que se realicen no centro.

Como norma xeral non se repetirá ningún exame parcial. Cando un alumno non se presente deberá presentarse ao exame final de cada avaliación, e cando non se presente a este por causa xustificada deberá presentarse ao exame final de curso.

8.7.3. Avaliación final

Ten lugar no mes de xuño, segundo as datas que estableza o calendario escolar, para a ESO, bacharelatos e ciclos formativos. Nesta avaliación reflectirase a cualificación final de cada materia e decidirse a promoción ao curso seguinte ou a titulación.

No caso da ESO, ademais da asignación de cualificacións finais nas materias avaliadas, decidirse a composición, a falta da avaliación extraordinaria de setembro, dos agrupamentos específicos e programa de diversificación curricular do próximo curso e elaboraranse os informes individualizados de promoción para o alumnado que supere todas as materias.

Tamén na ESO, realizarase un informe sobre a consecución de obxectivos e competencias básicas.

En 1º de Bacharelato a avaliación final, farase a principios de xuño, segundo o calendario aprobado cada ano.

En 2º de Bacharelato será no mes de maio en función das datas da ABAU.

8.7.4. Avaliación extraordinaria de Bacharelato

En 1º de Bacharelato, será a finais de xuño segundo calendario aprobado cada ano.

En 2º de Bacharelato, haberá unha avaliación extraordinaria no mes de xuño

8.7.5. Criterios de promoción e titulación na ESO

Tomando como referencia a ORDE do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa.

Promoción na ESO

Artigo 28.

Promoción

1. O equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumna ou alumno na avaliación final de cada un dos cursos da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación. No caso dos programas de diversificación curricular, a decisión sobre a permanencia neles un ano máis adoptarase exclusivamente á finalización do segundo ano do programa.

Acadará a promoción dun curso a outro o alumnado que supere as materias ou os ámbitos cursados ou teña avaliación negativa nunha ou dúas materias, considerándose para o cómputo as materias non superadas do propio curso e as de cursos anteriores. Para os efectos deste cómputo, as materias agrupadas nun ámbito non superado contarán de xeito independente.

Ademais, o equipo docente poderá decidir a promoción dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran todas as condicións seguintes:

- a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.
- b) Que a suma dos períodos lectivos semanais establecidos no anexo IV do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, das materias ou dos ámbitos con avaliación negativa non sexa superior a dez. Para estes efectos, non se considerarán as

materias pendentes de cursos anteriores nin as horas de libre disposición.

c) Que o equipo docente considere que as materias ou os ámbitos con avaliación negativa non lle impiden seguir con éxito o curso seguinte.

d) Que o equipo docente considere que ten expectativas favorables de recuperación.

e) Que o equipo docente considere que a devandita promoción beneficiará a súa evolución académica.

O alumnado que acade a promoción de curso con materias ou ámbitos sen superar deberá seguir un plan de reforzo en cada unha das materias ou ámbitos, destinado á súa recuperación e á súa superación, nas condicións reguladas no artigo 7.

O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase logo de esgotar as medidas ordinarias de reforzo e apoio para superar as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno. En todo caso, a permanencia no mesmo curso planificarase de maneira que as condicións curriculares se adapten ás necesidades do alumnado e estean orientadas á superación das dificultades detectadas, así como ao avance e ao afondamento nas aprendizaxes xa adquiridas. Estas condicións recolleranse nun plan específico personalizado con cantas medidas se consideren adecuadas para este alumnado. Para a elaboración e o seguimento do dito plan específico personalizado seguirase o establecido no artigo 52 da Orde do 8 de setembro de 2021.

En todo caso, a alumna ou o alumno poderá permanecer no mesmo curso unha soa vez, e dúas veces como máximo ao longo do ensino obrigatorio. De xeito excepcional, poderase permanecer un ano máis no cuarto curso, aínda que se esgotase o máximo de permanencia, sempre que o equipo docente considere que esta medida favorece a adquisición das competencias clave establecidas para a etapa. Neste caso poderase prolongar un ano o límite de idade a que se refire o

artigo 5.1 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

Sen prexuízo do disposto no punto anterior, a escolarización do alumnado de necesidades educativas especiais na etapa de educación secundaria obrigatoria en centros ordinarios poderá prolongarse un ano máis, sempre que iso favoreza a adquisición das competencias clave establecidas e a consecución dos obxectivos xerais da etapa.

Titulación na ESO

Artigo 29.

Titulación

1. Ao finalizar o cuarto curso da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente da alumna ou do alumno, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a súa titulación. A decisión será adoptada de xeito colexiado, atendendo á adquisición das competencias clave establecidas no perfil de saída e á consecución dos obxectivos da etapa, sen prexuízo do establecido no artigo 24.1 do Decreto 156/2022, do 15 de xuño, e tendo en conta os criterios de titulación.

2. O alumnado que supere todas as materias ou os ámbitos cursados obterá o título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria . Ademais de no caso anterior, o equipo docente poderá decidir a obtención do título por parte dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran tamén todas as condicións seguintes:

a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.

b) Que, a xuízo do equipo docente, a alumna ou o alumno adquirira as competencias clave establecidas no perfil de saída.

c) Que, a xuízo do equipo docente, a alumna ou o alumno alcanzase os obxectivos

da etapa. Para estes efectos, nos criterios de titulación establecidos polos centros docentes non se poderán fixar número nin tipoloxía de materias non superadas.

3. O título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria será único e expedirase sen cualificación.

4. As alumnas e os alumnos recibirán, ao concluíren a súa escolarización na educación secundaria obrigatoria, unha certificación oficial en que constará o número de anos cursados e o nivel de adquisición das competencias clave definidas no perfil de saída.

5. A superación da totalidade dos ámbitos incluídos nun ciclo formativo de grao básico conducirá á obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria.

8.7.6. Recuperación de materias pendentes

Os xefes de departamento realizarán o seguimento do alumnado con materias pendentes, a través do profesorado responsable das actividades docentes.

Cada ano realizaranse unha sesión de avaliación no mes de xuño antes da correspondente sesións de avaliación final do curso no que estea matriculado o alumnado.

Co obxecto de facilitar ao alumnado a superación das materias pendentes, os departamentos didácticos que as impartan proporánlle plans de traballo que se incorporarán ás correspondentes programacións didácticas, nos cales se farán constar os contidos esixibles e as actividades de avaliación. Así mesmo, estableceranse dúas convocatorias de exames de materias pendentes, unha a finais de xaneiro e outra a finais de abril para facilitar ao alumnado a superacións destas materias.

8.7.7. Criterios de promoción e titulación no Bacharelato

Tomando como referencia a ORDE do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa.

a) Promoción

1. As alumnas e os alumnos conseguirán a promoción do primeiro ao segundo curso de bacharelato cando superen todas as materias cursadas ou teñan avaliación negativa en dúas materias como máximo. Para estes efectos, só se computarán as materias en que estea matriculada a alumna ou o alumno.

2. O alumnado que acade a promoción ao segundo curso con materias pendentes deberá matricularse delas e cursalas ao longo do curso, nas condicións reguladas no artigo 11.

3. As alumnas e os alumnos do primeiro curso de bacharelato que non cumpran as condicións de promoción establecidas deberán matricularse de todas as materias e repetir o curso na súa totalidade. Neste caso, non se manterán as cualificacións das materias do devandito curso que a alumna ou o alumno superase previamente.

4. O alumnado que ao termo do segundo curso tivese avaliación negativa nunha ou máis materias poderá:

a) Matricularse delas sen necesidade de cursar de novo as materias superadas. Neste caso poderá solicitarlle á dirección do centro educativo a asistencia ás clases das materias xa superadas de segundo curso, quedando unicamente exento da súa avaliación e debendo cumprir coas mesmas obrigas que o resto do alumnado do grupo.

b) Repetir o curso completo. Neste caso non se manterán as cualificacións das materias do devandito curso que a alumna ou o alumno superase previamente.

b) Permanencia dun ano máis nun mesmo curso

O alumnado poderá permanecer cursando Bacharelato no réxime ordinario, con carácter xeral, un máximo de catro anos, consecutivos ou non.

O alumnado que en primeiro de bacharelato obteña avaliación negativa en máis de dúas materias deberá cursar de novo o curso completo e será cualificado en todas as materias, agás no caso de que algunha das materias xa superadas deixase de ser

impartida no centro, o alumnado poderá manter a cualificación obtida sen necesidade de matricularse nunha nova materia.

Sen prexuízo do anterior, o alumnado con tres ou catro materias avaliadas negativamente no primeiro curso de bacharelato manterá a cualificación obtida anteriormente na mesma materia cando a nova cualificación sexa inferior.

En calquera caso, este alumnado estará suxeito aos mesmos dereitos e obrigas que o alumnado que se matricula por primeira vez no bacharelato e a cualificación de materias xa superadas outorgarase na avaliación final ordinaria.

O alumnado que ao finalizar o segundo curso teña avaliación negativa nalgunha materia poderá:

a) Matricularse soamente das materias con avaliación negativa.

b) Matricularse de todas as materias de segundo, logo de solicitude á dirección do

centro, coa finalidade de mellorar as súas cualificacións. A este alumnado consideraráselle, nas materias que xa teña superadas, a cualificación obtida na nova convocatoria, sempre que esta cualificación sexa superior á anterior. A escolarización deste alumnado repetidor en ningún caso poderá implicar un incremento de grupos.

c) Titulación

Tomando como referencia a ORDE do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa.

Artigo 31.

Titulación

1. Será necesaria a avaliación positiva en todas as materias dos dous cursos de bacharelato para a obtención do título de bacharel. Excepcionalmente, o equipo docente poderá decidir que unha alumna ou un alumno obteña o título de bacharel cando supere todas as materias agás unha, sempre que se cumpran todas as condicións seguintes:

a) Que o equipo docente considere que a alumna ou o alumno alcanzou as competencias

clave e os obxectivos vinculados a ese título.

b) Que non se produciu unha inasistencia continuada e non xustificada por parte da alumna ou do alumno na materia.

c) Que a alumna ou o alumno se presentou ás probas e realizou as actividades necesarias para a súa avaliación, incluídas as da convocatoria extraordinaria.

d) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias da etapa cursadas que, como mínimo, se requiran para a obtención do título pola modalidade ou vía pola que se remata sexa igual ou superior a cinco. Para os efectos deste cálculo, considerarase a nota numérica obtida na materia non superada.

2. O título de bacharel será único e expedirase con expresión da modalidade cursada e da nota media obtida, que se obterá calculando a media aritmética das cualificacións de todas as materias cursadas, expresada nunha escala de 0 a 10 con dous decimais, redondeada á centésima. Para os efectos do cálculo da nota media para o alumnado que cambia de modalidade, de vía ou de materias, só se terán en conta as cualificacións das materias cursadas que, como mínimo, se requiran para a obtención do título pola modalidade pola que se remata.

3. Nas actas de avaliación final ordinaria ou extraordinaria de segundo curso, no expediente académico e no historial académico farase constar ademais unha media normalizada, calculada sen ter en conta a cualificación das ensinanzas de relixión, co fin de garantir o principio de igualdade e a libre concorrência entre todo o alumnado para os efectos de acceso a outros estudos, a obtención da mención de matrícula de honra e as convocatorias para a obtención de bolsas e axudas ao estudo.

9. RELACIÓN COS AXENTES EDUCATIVOS, SOCIAIS, ECONÓMICOS E CULTURAIS DO ENTORNO

9.1 Relación co Concello e co contorno

Existe un contacto directo co Concello a través das Concellarías de Servizos sociais, Normalización lingüística, Protección cidadá e Cultura.

A relación do centro coas empresas do contorno é fundamental xa que é alí onde os alumnos dan un paso importante, e moitas veces decisivo, na súa formación

profesional, canalizándose estes contactos por medio do Coordinador de Formación en Centros de Traballo e os Titores de Ciclos.

Non hai que esquecer que o primeiro centro de ensinanza é a familia, polo que a relación cos pais adquire unha importancia crucial dentro do labor educativo. Órgano fundamental, e de especial transcendencia, é a ANPA, contando esta con representación no Consello Escolar xunto con outros dous membros electos tamén do colectivo de pais.

É moi importante que esta asociación participe activamente, colaborando co Instituto nas distintas actividades.

9.2 Colaboración con outras entidades

O propio tecido social, as institucións, organizacións voluntarias, asociacións etc., ofrecen recursos moi valiosos para a socialización e inclusión do alumnado inmigrante na sociedade de acollida, tarefas de mediación, etc.

Desde o noso centro desenvolvemos programas de colaboración con diversas entidades.

Desde a consideración de todos os alumnos como cidadáns activos dunha sociedade caracterizada pola súa pluralidade, a escola deberá contemplar a formación en competencias comunicativas interculturais. Para elo convirá realizar unha proposta educativa coordinada desde a acción tutorial que involucre a todo o profesorado e se reflicta en todas as actividades escolares. Algunhas manifestacións desta proposta poden ser:

- Utilizar na aula información e recursos actualizados que reflictan *diferentes perspectivas* sobre cada tema tratado.
- Recorrer a contidos que *reflictan e valoren a diversidade da experiencia humana e dos modos de expresala*, resaltando como referentes comúns de valoración a dignidade e dereitos da persoa, así como os principios do ordenamento constitucional español.
- Poñer en marcha *iniciativas que requiran relacionarse coa comunidade* ou o entorno externos á escola.
- Promover un *clima de clase que favoreza o intercambio* significativo de

experiencias ou puntos de vista e o debate aberto e construtivo.

- Propiciar a participación do alumnado na toma de determinadas decisións.

10. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Tal e como se recolle no artigo 13º do **Decreto 133/2007, do 5 de xuño, polo que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia** e o punto 8 da **Orde do 6 de setembro de 2007 pola que se desenvolve a implantación da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia**, “as medidas de atención á diversidade nesta etapa estarán orientadas a responder ás necesidades educativas concretas do alumnado e á consecución das competencias básicas e dos obxectivos da etapa”.

Así mesmo, segundo o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación neste centro lévanse a cabo as seguintes medidas:

Medidas ordinarias

- a) Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos) e da organización e xestión da aula ás características do alumnado.
- b) Adecuación das programacións didácticas ao contorno e ao alumnado.
- c) Metodoloxías baseadas no traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, tutoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión.
- d) Adaptación dos tempos e instrumentos ou procedementos de avaliación.
- e) Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria.
- f) Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas.
- g) Programas de recuperación.
- h) Programas específicos personalizados.

Medidas extraordinarias

Para a aplicación das medidas extraordinarias será necesaria a autorización da

dirección do centro educativo, do Servizo de Inspección Educativa, da xefatura territorial ou da dirección xeral que proceda, e, se é o caso, informe xustificativo do correspondente Servizo de Orientación.

- a) Adaptacións curriculares.
- b) Agrupamentos flexibles.
- c) Apoio do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe.
- d) Programas de diversificación curricular.
- e) Programas de cualificación profesional inicial.

10.1. Programas de Diversificación Curricular

Os **Programas de Diversificación Curricular** constitúen una forma directa de atención á diversidade do alumnado. A súa finalidade é que os/as alumnos/as acaden os obxectivos xerais da E.S.O. mediante unha metodoloxía e uns contidos adaptados ás súas características e necesidades.

Pódense cursar dúas modalidades, organizadas nun ano ou dous. Toda a organización destes programas ven marcada pola ***Orde do 30 de xuño de 2007 pola que se regulan os programas de diversificación curricular na educación secundaria obrigatoria.***

Os criterios xerais para a selección do alumnado que participa nos programas de diversificación curricular serán os seguintes:

1) Destinatarios: Poderán incorporarse aos programas de diversificación curricular o alumnado que se encontre nas seguintes circunstancias:

- a) Ter dificultades xeneralizadas de aprendizaxe, ter sido obxecto doutras medidas de atención á diversidade, sen que estas resultasen suficientes para a recuperación das dificultades de aprendizaxe detectadas e atoparse nunha situación de risco evidente de non alcanzar as competencias básicas e os obxectivos da etapa cursando o currículo ordinario.
- b) Existir expectativas razoables de que coa incorporación ao programa poderán alcanzar as competencias básicas e os obxectivos da etapa e, en consecuencia, obter o título de graduado en educación secundaria.

2) Condicións de acceso: Poderán incorporarse a estes programas o alumnado que

se atope nalgunha das seguintes situacións:

- a) Ter cursado o segundo curso da E.S.O., non estar en condicións de promocionar ao curso seguinte e que repetisen xa unha vez na etapa.
- b) Tras cursar o terceiro curso, non estar en condicións de promocionar.
- c) Tras repetir o terceiro curso, non superalo.
- d) Ter cursado o cuarto curso da E.S.O. sen superalo e ter repetido xa unha vez na etapa.

En canto a selección do alumnado para cursar estes programas débese ter en conta os seguintes criterios:

1. O alumnado seleccionado debe mostrar interese por aprender.
2. Non debería ser seleccionado alumnado que mostrara mal comportamento ou se lle aplicaran medidas disciplinarias no curso en que é obxecto de selección.

Non se debe perder de vista que estes programas son un camiño máis doado para obter o título de educación secundaria, dirixidos fundamentalmente ao alumnado con dificultades de aprendizaxe, pero que mostran interese por acadar o título e que cada día traballa con tesón para poder acadar bos resultados, é dicir, ***“para alumnos/as que queren e non poden”***.

3) Realización das propostas: Nas reunións da avaliación final o profesorado de cada grupo fará as propostas para este tipo de ensinanza de maneira que tanto os/as titores/as como o departamento de orientación empece a elaborar a documentación necesaria para solicitar o programa.

10.2. Exención da segunda lingua estranxeira en 1º e 2º de E.S.O.

A Orde do 6 de setembro de 2007 pola que se desenvolve a implantación da educación

secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia,
recolle no punto 5-f, referente ás materias e ao horario lectivo semanal, o seguinte:

“O alumnado dos cursos primeiro e segundo que presente claras dificultades continuadas no proceso de aprendizaxe, en particular na área de lingua, poderá quedar exento de cursar a materia común de segunda lingua estranxeira. Neste caso recibirá reforzo

educativo naqueles aspectos en que se detectasen as dificultades logo do informe pertinente da persoa titora da etapa ou curso anterior coa colaboración do Departamento de Orientación, no cal se fará explícito o motivo da medida adoptada.

No seu expediente académico figurará coa mención de exento/a.

A competencia da decisión recaerá na dirección do centro, oídas as nais, os pais ou os titores/as legais do alumnado afectado pola medida”.

Esta medida será adoptada ao inicio do curso para aquel alumnado que se incorpora dos centros adscritos a partir da documentación proporcionada polos mesmos e despois das avaliacións iniciais a proposta do profesorado do grupo onde se encontre este tipo de alumnado.

10.3. Plan de acollida para o alumnado de novo ingreso

Neste documento recóllese o conxunto de actuacións para facilitar a adaptación do alumnado de novo ingreso e as súas familias ao noso centro.

Para que o plan se realice dun xeito satisfactorio é necesario a participación de toda a comunidade educativa.

ALUMNADO EN XERAL

OBXECTIVOS

- Facilitar a acollida e integración do alumnado, promovendo e facilitando o acceso, permanencia e promoción educativa.
- Crear un conxunto de pautas comúns a aplicar no centro educativo para a incorporación do alumnado recen chegado no que se especifique un protocolo de actuación e profesionais implicados.
- Detectar, identificar e previr as posibles situacións socio-familiares, que afectan o itinerario educativo do alumno (entrevista familiar, contactos telefónicos, busca de recursos e derivación, segundo o

caso) a fin de mellorar a súa situación e evitar o absentismo escolar.

ACTUACIÓNS

Para facilitar a acollida do alumnado proveniente de primaria se realizarán as seguintes actuacións:

- Durante o segundo trimestre, o director, o xefe de estudos e a orientadora realizan unha visita aos centros de primaria adscritos, a fin de ter un primeiro contacto cos pais e o alumnado.
- Durante o terceiro trimestre o alumnado realizará unha visita ao noso IES durante a xornada lectiva na que se integrarán por unhas horas no ritmo das clases de secundaria visitando todas as instalacións . A acollida do alumnado a realizan o xefe de Estudos, a Orientadora e a PT.
- Así mesmo, no mes de xuño, faise unha xornada de portas abertas, en colaboración coa ANPA para que os pais poidan coñecer de primeira man o centro onde van a estudar os seus fillos e se lles da cumprida información de horarios, instalacións e normas do IES.
- Na primeira semana de curso os titores, informaranlles dos horarios, as instalacións e las normas do centro, ao mesmo tempo que tratarán de que se integren o máis posible no día a día da actividade académica.
- Dentro do grupo de mediación escolar, creouse a figura do alumnado acompañante para que trate de ao novo alumnado na integración da vida académica e lle axude na resolución das dúbidas e problemas máis frecuentes nas primeiras semanas/meses de clase: conflitos con outros compañeiros, desprazamento dentro do IES, servizo de biblioteca e transporte escolar, etc.

PROTOCOLO DE ACOLLIDA

Na xornada de recepción de pais, explícanlles os aspectos máis salientables do novo curso: horario do centro, instalacións, materias a cursar, libros de texto, ANPA, Actividades extraescolares, datas de matrícula e documentación necesaria para a formalización da mesma.

Departamento de Orientación acude aos centros adscritos antes do remate do curso para manter unha entrevista co departamento de Orientación dos centros adscritos e os titores de 6º de primaria para recadar a información referente a dificultades de aprendizaxe, problemas de comportamento, situación persoal e familiar, así como calquera outra información relevante a fin de ter un maior coñecemento do alumnado antes de facer os agrupamentos de 1º de ESO.

No caso de alumnado procedente doutros centros, a Orientadora manterá unha entrevista cos pais coa familia na que nunha primeira parte obterase a información sobre a escolarización previa do alumno, datos familiares e de saúde que podan ser relevantes para a elaboración dun informe individual do alumno.

Nunha segunda parte da entrevista, ofrecerase á familia información sobre: funcionamento xeral do centro e recursos que ofrece (como transporte escolar), horario de titorías, axudas ou becas que estiveran dentro de prazo, funcionamento da ANPA,... así como os recursos sociais da zona que poden favorecer a integración social e escolar.

Así mesmo, tamén se lles aclaran as posibles preguntas ou dúbidas das familias.

Unha vez obtida a información anterior fanse os diferentes grupos.

Elaborarase un informe inicial do alumno para informar ao profesor-titor e este ao resto do profesorado.

Nos casos de alumnado incorporado ao longo do curso, procederase á entrevista coa Orientadora e posteriormente a figura de compañeiro-titor será que o inicie no funcionamento do centro.

En relación ás familias, deberase ter en conta que a información que se proporcione nas primeiras conversacións deba ser sinxela e comprensible, establecendo, deste xeito, as bases dunha comunicación óptima entre familia e centro.

10.4. Plan de absentismo

Neste punto, séguese o protocolo para a prevención e o control do absentismo escolar en Galicia, publicado no portal educativo da Consellería:

<https://www.edu.xunta.gal/portal/node/11632>

10.5. Medidas de atención ao alumnado procedente do estranxeiro

Programa de acollida

A chegada ao centro educativo supón para un alumno ou alumna inmigrante un duro impacto psicolóxico ao ter que enfrontarse a unha situación nova, un entorno moi diferente ao seu e do que descoñece case todo: en moitos casos a lingua, os seus compañeiros de clase (a veces impregnados de prexuizos), o centro coas regras propias, o tipo de actividade escolar, etc. E todo elo nun momento persoal difícil, ao estar vivindo o duelo pola perda de todo o que lle era querido ata ese momento. Esta situación agrávase cando a súa experiencia e bagaxe educativos son moi distintos aos do resto de compañeiros. Así, os alumnos e alumnas inmigrantes enfróntanse, a miúdo, con dificultades como:

- Utilización na súa vida cotiá e en todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe dunha lingua diferente á materna.
- Diversos referentes culturais: o que lle ofrece a escola e o que encontra na casa, que adoitan obedecer a dúas concepcións distintas de vivir e de actuar.
- Diferentes niveis académicos: algúns alumnos presentan un ou varios cursos de retraso curricular en relación á súa idade.
- Dificultades de adaptación ao barrio ou ao pobo que condicionan a socialización: alumnos que, en ocasións, non teñen amigos cos que tratar ou o fan sempre con nenos da súa propia nacionalidade.

Por elo, os centros educativos temos que adaptar e sistematizar a resposta educativa ante a chegada de alumnado inmigrante.

Un Programa de Acollida afecta a toda a comunidade educativa e non só ao alumnado que se incorpora. Será necesario potenciar competencias interculturais

con todos os axentes que interveñen directa e indirectamente na tarefa educativa co fin de desterrar estereotipos e prexuízos que condicionan a nosa actitude e a dos demais. Así, téñense que desenvolver actitudes e habilidades para a interacción e o intercambio (de normas, de valores, crenzas, estilos) para chegar a unha convivencia entre persoas dotadas da mesma dignidade no marco duns valores esenciais compartidos.

Esta labor levámola a cabo con:

O alumnado: a través da titoría e de todas as áreas do currículo por medio de actividades que favorezan habilidades e competencias sociais, así como a resolución de conflitos entre iguais.

Os pais: mediante programas específicos de formación que se promovan desde o centro para que teñan unha visión positiva da inmigración e das persoas que se incorporan á comunidade educativa.

O profesorado: participando en actividades específicas de formación: cursos, grupos de traballo, etc., elaborando proxectos de educación intercultural e promovendo iniciativas e medidas de atención educativa que favorezan a integración de todos os alumnos.

Dentro do Plan de Orientación do noso IES temos integrado un plan de acollida para o alumnado de novo ingreso que se desenvolve ao longo do 2º e 3º trimestre do curso anterior á súa incorporación ao centro. Sen embargo, o alumnado estranxeiro que chega ao noso IES adoita facelo ao longo do curso (no caso da ESO) ou a principios do mesmo (para o 2º de PCPI). Nestes casos a acollida debe desenvolverse de xeito distinto:

1º. ACOLLIDA DA FAMILIA NO CENTRO

a. Recibimento

Este condicionará en parte o modo en que o alumno/a viva a nova situación á que debe enfrontarse e, en ocasións, marcará a súa actitude e expectativas cara o entorno escolar.

Este primeiro contacto debe ser acolledor; convén que coñezan quen somos, qué facemos e qué obxectivos pretendemos. A relación entre as familias e o centro será máis fluída se perciben unha actitude de axuda e colaboración. É esencial

transmitirlles tranquilidade e a sensación de que os seus fillos estarán atendidos debidamente e facerlles saber que se lles manterá informados do seu proceso de escolarización. Todos sabemos o importante que é manter boas relacións coas familias xa que desa forma aumenta a motivación do alumnado, faise máis fácil e rápida a súa integración no centro e favorécese o seu rendemento.

O mesmo día que a familia ven a formalizar a matrícula informaráselle do funcionamento do centro.

b. Información aportada polo Centro

Algún membro do equipo directivo ou a orientadora, informaralles a cerca de cuestións como:

- Normas do Centro.
- Calendario escolar.
- Horario xeral do centro. Horario do alumno/a.
- Xustificación das faltas de asistencia.
- Instalacións do centro: aulas, ximnasio, recreo, biblioteca, ...
- Material escolar necesario.
- Actividades complementarias e extraescolares: saídas, visitas, etc.
- Información sobre as axudas para libros.
- Información sobre a ANPA.

c. Documentación solicitada

Sempre que as circunstancias o permitan, quedase coa familia a unha hora e un día determinado para que o primeiro encontro poida levarse a cabo con tempo suficiente e sen interrupcións. Deben ser recibidos por un membro do equipo directivo que lles informará dos documentos necesarios que deben aportar para formalizar a matrícula:

- Certificado de empadramento no municipio.
- Fotocopia do libro de familia ou, no seu defecto, outro documento acreditativo.
- Fotocopia da cartilla da seguridade social.
- Fotografías tamaño carné.

- Expediente académico ou dirección, si é posible, do último centro onde estivo matriculado/a.

Sen embargo, na maioría dos casos conséctase que o alumnado inmigrante que chega ao noso centro faino vía Comisión de escolarización, polo que a información que nos é achegada, nun primeiro momento, é escasa. Tamén, ás veces, quen acompaña ao alumno/a para a súa matrícula non son os propios pais senón un familiar que descoñece moitos dos datos anteriores o que dificulta o seu coñecemento.

En caso de que o contacto cos pais sexa fluído tamén se lles concerta unha entrevista coa orientadora do centro para que recade a información sociocultural da familia que non queda reflectida nos papeis.

d. Adscrición ao grupo clase

Unha vez analizados os datos anteriores procederase á adscrición do alumnado tendo en conta os aspectos seguintes:

- Idade do alumno.
- Número de alumnos na clase.
- Número de alumnos con NEE no grupo.
- Existencia de medidas de atención á diversidade no grupo.
- Calquera outro criterio que redunde sempre no seu propio beneficio.

Como norma xeral, tendo en conta a madurez e socialización do alumno, o nivel ao que se incorporará **non diferirá en máis dun ano co da súa idade cronolóxica.**

A adscrición será considerada con **flexibilidade** xa que nalgunha ocasión poderá propoñerse un cambio de curso. Se isto ocorrese habería que facer unha proposta razoada por parte do profesorado que lle da clase e trasladarlle a situación á inspección educativa.

O titor/a é o referente máis directo do alumno recen chegado, de xeito que será a el a quen acuda este tipo de alumnado cando teña algunha dúbida ou dificultade.

2º. ACOLLIDA DO ALUMNO NA AULA

Actividades de presentación e coñecemento mutuo

O día da súa incorporación será acompañado por un conserxe á súa aula e presentado polo titor/a ao grupo cando teña clase con eles (previamente informaráselle por escrito ao titor da devandita incorporación); o resto do profesorado do grupo será informado vía correo electrónico polo equipo directivo.

Para facilitar o coñecemento do alumnado o titor pode empregar xogos, actividades grupais ou outras estratexias que permitan unha boa acollida na aula. O profesorado potenciará a **cooperación** entre todos os compañeiros e a implicación do grupo no seu proceso de adaptación.

Alumnos *titores*

O profesor titor/a do grupo-clase solicita a colaboración dun ou dous compañeiros que lle axuden, orienten e acompañen, sobre todo nas primeiras semanas, e máis se descoñece o idioma.

Estes acompañarano no recreo e procurarán que se sinta aceptado, colocaranse ao seu lado na clase e explicaranlle as normas de convivencia máis elementais e as de funcionamento da clase, acompañarano nos cambios de clase, encargaranse de que leve ao día a súa axenda, e dirixirano ás persoas correctas para arranxar as súas dúbidas.

3º. MEDIDAS CURRICULARES

Para aquel alumnado de fala non española establécese un programa para o coñecemento do castelán. Ata o de agora o alumnado que nos chegou nesta situación foi escaso.

Así mesmo, a aquel alumnado que se incorpora aos estudos na Comunidade galega, ben sexa proveniente doutro comunidade ou país estranxeiro, concédeselle (previa petición asinada polo pais) a exención nas cualificación da materia de lingua galega durante dous cursos académicos, tal e como se establece nos Artigo 18º e 19º do Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

Introdución das linguas estranxeiras

Cos alumnos que descoñecen o idioma castelán plantéxase a exención da 2ª lingua estranxeira, **dedicando** esas horas ao reforzo educativo nas materias instrumentais.

Adaptacións curriculares

Son modificacións que afectan aos contidos, obxectivos, aspectos metodolóxicos e criterios de avaliación. Realízanse naqueles casos en que os alumnos presentan dificultades de aprendizaxe asociadas a factores sociais e culturais, discapacidade ou sobredotación intelectual.

Implican unha concreción, nalgúns casos moi individualizada e significativa, para a toma de decisións sobre qué ensinamos e avaliamos, cómo e cándo.

Para facer unha adaptación curricular axustada, é necesario:

- Definir a resposta educativa que se lle vai ofrecer ao alumno con necesidades educativas.
- Posibilitar as medidas necesarias no curso para responder ás necesidades do alumnado implicado.
- Organizar a atención coordinada das persoas que interveñen na acción educativa (profesorado de área, de apoio, titor, PT, orientadora, etc.)
- Que sirva de referente para a avaliación do proceso ensinanza-aprendizaxe.

Os profesores que imparten docencia aos alumnos que requiran unha adaptación curricular serán os responsables da adopción das medidas específicas para atender as necesidades do alumno.

No caso de adaptacións significativas ou moi significativas, debe ser unha decisión compartida por todos os profesores do grupo clase, previa a unha avaliación da competencia curricular e psicopedagóxica. Estes profesores estarán coordinados polo titor e asesorados polo Departamento de Orientación.

Non debemos esquecer que as Adaptacións Curriculares non son un currículo especial para alumnos “distintos” senón unha resposta que vincula o currículo ordinario e as necesidades que presentan os alumnos. O referente a partir do cal

se realizan as Adaptacións Curriculares son as Programacións de aula ou de área.

De todos os xeitos, esta non é a primeira medida que se toma para atender a un alumno concreto. Antes de tomar a decisión de realizar unha Adaptación Curricular deben esgotarse outras medidas de carácter máis xeral e menos específicas. De feito, no noso centro, na ESO, non temos realizado adaptacións curriculares desde hai moito tempo porque non fixo falta aplicalas co alumnado inmigrante nin co alumnado escolarizado no sistema educativo galego desde pequenos. En cambio, estamos atopándonos coa necesidade de facer adaptacións curriculares no alumnado do 2º de PCPI, xa que están a chegar alumnos que foron derivados ao PCPI como solución ao seu problema co idioma e o seu desfase co sistema educativo galego, sen terlle proporcionado previamente outras medidas que puideran ser máis efectivas. Porén nestas ensinanzas non se contemplan adaptacións curriculares fora do réxime integrado, polo que é imposible que o centro poida dar unha resposta axeitada a este alumnado. Así e todo, o profesorado fai unha adaptación do currículo dos diferentes módulos ao nivel que traen estes alumnos, que sempre é moi inferior que o que se establece na *Orde do 24 de xuño de 2008 pola que se regula a educación básica para as persoas adultas e se establece o seu currículo na Comunidade Autónoma de Galicia*, que é a que establece os currículos para o 2º de PCPI.

11. DOCUMENTOS QUE FORMAN PARTE DO PROXECTO EDUCATIVO

Documentos		Data aprobación Claustro	Data aprobación Consello Escolar	Data próxima revisión
PROXECTO EDUCATIVO				
Documentos incluídos dentro do Proxecto Educativo	Plan Xeneral de Atención á Diversidade			
	Plan de Orientación			
	Plan Acción Tutorial			
	Plan de convivencia	30/xuño/2023	30/xuño/2023	
	Plan de igualdade	21/12/2020	21/12/2020	
	Proxecto Lingüístico	21/12/2020	21/12/2020	
	Plan Biblioteca			
	Proxecto Lector			
	Plan de Formación e Dixitalización do profesorado.			
	Plan Dixital	29/06/2022	29/06/2022	
	Plan ACE			
	Plan Act. Físicas e Hábitos Saudables			
	Plan Actuación ante Emerxencias ou ,de ser o caso, Plan Autoprotección			
	CONCRECIÓN CURRICULAR	31/01/2023	31/01/2023	
	NOFC	30/xuño/2023	30/xuño/2023	
	PROXECTO DE XESTIÓN			
	PLAN DE MELLORA (anual)			

12. PROCEDEMENTO PARA A REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DO PROXECTO DE CENTRO

O PEC está sometidas a un proceso de continua avaliación e revisión a través das reunións dos órganos colexiados e non colexiados do centro. As modificacións realizaranse no segundo trimestre do curso tras someter o documento á súa revisión.